

ФУНКЦІЇ ДИЗАЙНУ В СУЧАСНОМУ СВІТІ: ВИМІРИ 2024

МАТЕРІАЛИ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ А. С. МАКАРЕНКА

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНІ

21-22.03.'24

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ А. С. МАКАРЕНКА
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНІ

**ФУНКЦІЇ ДИЗАЙНУ
В СУЧАСНОМУ СВІТІ:
виміри 2024**

МАТЕРІАЛИ

ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

21 – 22 березня 2024 року

**СУМИ
2024**

Видавництво СумДПУ імені А. С. Макаренка 2024

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

О. А. УСТИМЕНКО-КОСОРІЧ – доктор педагогічних наук, професор, директор ННІ культури і мистецтв Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка;

Н. М. КОХАН – кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри образотворчого мистецтва та дизайну ННІ культури і мистецтв Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка;

Н. С. БРИЖАЧЕНКО – кандидат мистецтвознавства, старший викладач кафедри образотворчого мистецтва та дизайну Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка;

І. М. БОСИЙ – кандидат мистецтвознавства, старший викладач кафедри дизайну середовища Харківської державної академії дизайну і мистецтв;

Г. М. ПОТАПЕНКО – старший викладач кафедри «Дизайн» Національного університету «Запорізька політехніка»;

О. В. ГУЛЕЙ – заслужений майстер народної творчості України, доцент, доцент кафедри образотворчого мистецтва та дизайну Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка;

О. В. КАПРАН – старший викладач кафедри образотворчого мистецтва та дизайну ННІ культури і мистецтв Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка;

Функції дизайну в сучасному світі: виміри 2024 : Матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції (21-22 березня 2024 року).
– Суми 2024. – 67 с.

Всеукраїнська науково-практична конференція «Функції дизайну в сучасному світі: виміри 2024» – традиційний науковий захід, що проходить у рамках міжуніверситетського науково-дослідного та культурно-просвітницького проекту.

Мета конференції – узагальнити тенденції розвитку дизайну на сучасному етапі в Україні й світі, створити теоретичну платформу для вивчення феномена дизайну як способу формування предметного й непредметного середовища.

Організатори конференції:

- кафедра образотворчого мистецтва та дизайну ННІ культури і мистецтв Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка;
- кафедра дизайну середовища Харківської державної академії дизайну і мистецтв;
- кафедра дизайну Національного університету «Запорізька політехніка»
- кафедра образотворчого мистецтва Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Матеріали конференції подано в авторській редакції.

ЗМІСТ

Білаш О. О., Никифоров А. М. ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНІКИ КОЛАЖУ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ХУДОЖНЬОГО ОБРАЗУ	6
Босий І. М. ТЕХНОЛОГІЧНІ РІШЕННЯ В ДИЗАЙНІ МЕБЛІВ-ТРАНСФОРМЕРІВ (НА ПРИКЛАДІ СИСТЕМ ПРЯМОЛІНІЙНОЇ ТРАЄКТОРІЇ РУХУ).....	7
Брижасченко Н. С. КІНЕТИЧНІ ОБ'ЄКТИ В СУЧASNOMU LANДSHAFTNOMU ДИЗАЙНІ	10
Ванс Ченіу, Нечипоренко А. В. РОЗВИТОК КИТАЙСЬКОГО ЖИВОПИСУ В ІСТОРИЧНИЙ РЕТРОСПЕКТИВІ.....	12
Вишня Н. В., Нечипоренко А. В. КОЛЬОРозНАВСТВО В АКАДЕМЧНОМУ ЖИВОПИСІ.....	14
Донда В. М., Никифоров А. М. МУРАЛ-АРТ ЯК ВІД МИСТЕЦТВА В СУЧASNІЙ КУЛЬТУРІ УКРАЇНИ	16
Жулінський М.В. МИСТЕЦЬКА ОСВІТА І СЬОГОДЕННЯ	17
Загней А. П., Нечипоренко А. В. АМЕРИКАНСЬКИЙ ТОНАЛІЗМ У ПЕЙЗАЖНОМУ ЖИВОПИСІ.....	20
Звягінцева В. К. СУЧASNІ ТЕНДЕНЦІЇ ДИЗАЙНУ ІНТЕР'ЄРІВ ДИТЯЧИХ ЦЕНТРІВ РОЗВИТКУ	23
Королевская С. О. ДЕКОРАТИВНИЙ ЖИВОПИС ЯК ЗАСІБ ВЗАЄМОДІЇ ДИЗАЙНУ ТА КУЛЬТУРИ	25
Королевский В. М. РОЛЬ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ ГРАФЧНОГО ДИЗАЙНУ	26
Кохан Н.М. ТВОРИ СУЧASNОГО МИСТЕЦТВА В ПРОСТОРІ ДИЗАЙНУ ТА АРХІТЕКТУРИ	28

<i>Крохмаль С. А.</i>	
ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ УНІВЕРСАЛЬНОГО ДИЗАЙНУ В ГРОМАДСЬКИХ ЗАКЛАДАХ УКРАЇНИ.....	29
<i>Лиса К. О., Гулей О. В.</i>	
ГАПТУВАННЯ НА ТЕРЕНАХ СХІДНОЇ УКРАЇНИ XVII–XVIII СТ.	31
<i>Мао Лянцзе</i>	
АКТУАЛЬНІСТЬ ФОРМУВАННЯ ЗЕЛЕНИХ ЗОН У СУЧАСНОМУ МІСЬКОМУ СЕРЕДОВИЩІ.....	32
<i>Мороховець В. Ю.</i>	
СУЧASNІ ТЕНДЕЦІЇ В ДИЗАЙНІ ІНТЕР'ЕРУ ДИТЯЧИХ САДКІВ.....	34
<i>Остапенко П. В.</i>	
ВИКОРИСТАННЯ МОЛЬБЕРТ-КАМЕРИ НА УРОКАХ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА.....	36
<i>Півень Д. Є., Василець В. Р.</i>	
ВПЛИВ АВАНГАРДИЗМУ НА ФОРМУВАННЯ СУЧАСНОГО ДИЗАЙНУ	37
<i>Потапенко Г. М., Потапенко М. В.</i>	
РОЛЬ ШРИФТУ У ДИЗАЙНІ. КАЛІГРАФІЯ.....	39
<i>Редя О. І.</i>	
РОЛЬ ПАРТИСИПАТИВНОГО МИСТЕЦТВА В СТВОРЕННІ ІНТЕРАКТИВНИХ МУЗЕЙНИХ ЕКСПОЗИЦІЯХ.....	41
<i>Седлецька Н. В., Капран О. В.</i>	
ОСОБЛИВОСТІ НАПИСАННЯ ІСТОРИЧНИХ ПОДІЙ БАТАЛЬНОГО ЖИВОПИСУ ОЛІЙНИМИ ФАРБАМИ.....	43
<i>Серих Л. В.</i>	
ДИЗАЙН У ПРОЄКЦІЇ ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ПІДЛІТКІВ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ТА ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	45
<i>Скоробагатко К. Б., Капран О. В.</i>	
ВПЛИВ ТВОРЧОСТІ ДАВИДА БУРЛЮКА НА СВІТОВЕ ТА УКРАЇНСЬКЕ МИСТЕЦТВО.....	47
<i>Смоленська С. В., Шевченко О.Ю.</i>	
ВАСИЛЬ КРИЧЕВСЬКИЙ – ТВОРЕЦЬ УКРАЇНСЬКОГО МОДЕРНУ	49
<i>Суркова С. В., Капран О. В.</i>	
ПОЄДНАННЯ ЕТНІЧНОГО І СУЧАСНОГО МИСТЕЦТВА В ЖИВОПИСІ.....	51

історичних подій олійні фарби дозволяють художнику створювати максимально реалістичні картини, які здатні перенести глядача в атмосферу битви, дають можливість передати весь спектр емоцій, які відчувають люди під час війни. Багато видатних художників використовували олійні фарби для створення картин в історично-батальному жанри, таки як Франс Снейдерс, Пітер Пауль Рубенс, Ян ван Гойєн, Василій Верещагін, серед них видатні українськи майстри: Микола Самокиш, Олександр Мурашко, Сергій Васильківський.

Дослідження особливостей написання історичних подій батального живопису олійними фарбами та аналіз картин присвячених зображенням батальних сцен – це актуальна та перспективна тема саме в наш час, яка має велике значення для виховання патріотизму, збереження історичної пам'яті та розвитку мистецтвознавства і художньої практики.

Лариса СЕРИХ

*КЗ Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти,
завідувачка кафедри теорії і методики змісту освіти,
кандидат педагогічних наук, доцент*

ДИЗАЙН У ПРОЕКЦІЇ ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ПІДЛІТКІВ ЗАКЛАДІВ ЗАГALНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ТА ПОЗАШКОЛЬНОЇ ОСВІТИ

Науковці з теорії і методики естетичного виховання зазначають, що структурні компоненти *естетичної вихованості* синтезуються, об'єднуються, утворюючи *цілісність та інтегральну властивість*. Точніше, структурні компоненти в естетичному вихованні – обопільна проблема як психолого-педагогічна, так і естетична. Погоджуємося із думкою вчених про те, що зміст критерію естетичної вихованості, зокрема і засобами образотворчого митецтва розкривається через сукупність *показників*, які конкретизують критерій і дають можливість об'єктивно визначити рівень вихованості (сформованості, розвитку) досліджуваного феномену, естетичного виховання підлітків закладів загальної середньої та позашкільної освіти.

Розглядаючи дизайн у просторі художньо-проектної культури, нами визначено структурні компоненти естетичного виховання підлітків: *чуттєвово-емоційний; інформаційний; комунікативний*, за якими визначено відповідні основні критерії та показники естетичного виховання підлітків: *перцептивно-емоційний; когнітивно-пізнавальний; діяльнісно-творчий* критерії.

Урахування наведених міркувань та результатів теоретичного аналізу наукових праць і освітньої практики, дозволило стверджувати, що естетичне виховання відбувається завдяки взаємодії суб'єкта з об'єктом через почуття та емоції. Тому вважаємо, що саме *чуттєво-емоційний компонент* є провідним в естетичному вихованні підлітків, під час освітньо-виховної й естетичної діяльності розвивається потреба та здатність сприймати красу, гармонію, символічний зміст образів, що викликає почуття й емоції, характеризуючи особистісне ставлення підлітків до простору художньо-проектної культури й до дійсності. Таким чином, у взаємодії суб'єкта з об'єктом через почуття та емоції (через почуттєво-емоційну сферу) визначаємо рівень естетичного виховання особистості.

Чуттєво-емоційний компонент у процесі естетичного виховання підлітків спрямований на розвиток емоційної чутливості, естетичної насолоди, естетичного смаку, художньо-проектної культури, зумовлює здатність підлітків до емоційного відгуку на переживання інших та необхідність відкриття власного внутрішнього світу, бо емоційне забарвлення пронизує всі підструктури психологічних відносин.

Вимірюючи рівень сформованості почуттєво-емоційної сфери, зокрема рівень естетичного ставлення підлітків до творів мистецтва та художньо-творчої діяльності у просторі художньо-проектної культури, виходили з того, що чуттєво-емоційний компонент опосередковано проявляється через пізнання, сприймання, оцінювання творів мистецтва, а також через художньо-естетичну діяльність, у процесі якої переживання, почуття, суб'єктивне ставлення підлітків до естетичних цінностей відтворюються засобами художньої експресії у різних видах та жанрах мистецтва, зокрема в образотворчому мистецтві, дизайні. Переконані, що через художню експресію підлітка можна визначити сформованість його почуттєво-емоційного ставлення до художньо-естетичної діяльності, адже в процесі спонтанної естетичної діяльності підліток переносить свої емоції, почуття, переживання з власного внутрішнього світу в зовнішнє середовище, зокрема, добираючи кольорову гаму, декоративні елементи й мотиви, конструктивне рішення, створюючи фантастичні форми й оригінальні орнаментальні композиції тощо.

Таким чином, завдяки розвитку просторово-художньо-проектної культури першість віддаємо *перцептивно-емоційному критерію*, який коригує міру емоційних вражень, переживань підлітків, що сприяють розвитку емпатійних реакцій і дозволить виміряти рівень сформованості почуттєво-емоційної сфери підлітка закладу загальної середньої та позашкільної освіти.